

toge Del i Kampen for Fædrelandet og viste en Offervillighed, som kun sjælden vises. Men naar Aanden fra 1848 var en saadan Aand — og det tror jeg, vi alle ere enige om — saa gaar det ikke an, at man ser ensidig paa 1848 og paa de næstfølgende Aar paa den Maade, at man kun ser den Raahedens Tilstand, som altid følger med en Krig, eller at man ser saa ensidig paa Tilstanden den Gang, naar man mindes den nu, at man kun tænker paa at mindes den nu ved Smaafester, som afholdes af Officerer i Officersforeningen. Naar man vil mindes Aarct 1848 og gøre det paa en, som jeg synes, god Maade, maa man mindes det paa den Maade, at man virkelig tager de Folk med, der den Gang bar, om jeg saa maa sige, Dagens Byrde og Hede. Jeg tror ikke, at det gaar an, at man nu holder Fester for 1848, men lader disse Folk, som nu ere gamle, staa udenfor og se paa, hvorledes enkelte holde Fest til Minde om Aanden fra 1848. Derfor gaar ogsaa det foreliggende Lovforslag ud paa virkelig at tage de gamle med, som den Gang vare med til at bære Byrderne, kalde dem frem i Række og hædre dem paa ny. Og ikke alene hædre dem, men give dem en Gave af Statskassen, saa de virkelig blive i Stand til at holde Jubilæum. Jeg tror, at hvis Lovforslaget bliver gennemført, vil indeværende Aar blive et virkelig Jubilæumsaar for de paagældende Folk; thi de ville da mindes den stolte Modtagelse, de fik efter Krigen, da de kom her til Kjøbenhavn, og da de kom hjem, fordi der nu vises dem den Ære, som ligger i en saadan Gave; og de ville selv være i Stand til at tage Del deri, fordi de faa de fornødne Midler til ogsaa selv at holde Jubilæum.

Naar man nu spørger: hvem skal have denne Gave? saa svarer Lovforslaget derpaa: det skulle alle de Deltagere i Krigen, som ikke ere straffede med Straffearbejde eller ved Dom straffede for et Forhold, som er vanærende, medmindre de have faaet Æresoprejsning. Det skal med den nævnte Undtagelse alle danske Undersaatter, der ere bosatte her i Landet og paa den i Lovforslaget angivne Maade have været tjenstgørende. Nu kunde man vistnok sige: ja, hvorfor skulle kun de have Del i denne Gave, som ere danske Undersaatter? Hvorfor ikke tage alle med, som have været med i Kampen? Dertil kan jeg egentlig kun svare: ja, det er jo noget, vi kunne tales ved om. Hvis der fra alle Sider, fra Regeringens, Landstingets og Folketingets Side, er Enighed om at gennemføre denne

Sag, saa kunne vi jo tales ved om at tage alle med. Jeg for mit Vedkommende — og jeg antager, at alle Forslagsstillerne ere enige deri — har ikke turdet gaa saa vidt som at tage alle med, skønt jeg indrømmer, at det ikke kan gøre nogen stor Forskel. Skulle vi imidlertid ikke nøjes med at medtage de danske Undersaatter, saa maa man ogsaa tage de Deltagere med, som ere bosatte i Norge, Sverige og Sønderjylland, ja maaske ogsaa Folk, som ere bosatte i Amerika, og jeg ved ikke, hvorvidt man kan gaa i saa Henseende, naar man skal udbetale Beløbet af Statskassen. Jeg havde i alt Fald for mit Vedkommende Betænkelse ved at foreslaa det. — Naar man saa spørger: hvor mange bliver det, som skulle have denne Gave, kan dette ikke siges nøjagtig, man har her kun Overslagsberegninger at holde sig til. I Henhold til de Oplysninger, som Finansudvalget har haft, bliver det imidlertid antagelig et Antal af en 15—16,000. Dette synes at være et stort Antal, og jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at det er rigelig beregnet, men jeg skal ganske kort gøre opmærksom paa, hvorledes man har beregnet dette Tal. Der skal i Trearskrigen have været 86,000 Deltagere. Af disse ere 11,000 faldne eller døde i Krigen. Tilbage bliver altsaa 75,000. Siger man nu, at disse vare i en Alder af 20—25 Aar, men man samtidig under Hensyn til Krigens Strabadser skønsmæssig forhøjer Alderen til mellem 25 og 30 Aar, og man saa foretager Beregningen efter Dødelighedstabellerne, da kommer man skønsmæssig til et Tal paa ca. 16,000. Hvis nu dette Tal er rigtigt — for lille er det sikkert ikke — saa vil Statskassen ved denne Lejlighed komme til at yde 1,600,000 Kr. Nu kan man nok sige, at det er en betydelig Sum, Statskassen saaledes maa rykke ud med, men Pengene ere jo i Statskassen, der skal ikke paalægges Ekstrasatser i den Anledning — det maa vi vel huske paa. Dernæst vil jeg minde om, at det ogsaa er en ualmindelig Lejlighed, thi et Jubilæumsaar som dette kommer jo ikke igen, og det er sikkert nok, at naar der er gaaet et Par Aar, efter at Statskassen har maattet rykke ud med dette Beløb, klarer den sig nok alligevel. Vore Skatter gaa ind med saa stærkt stigende Beløb, at Statskassen nok holder det ud. Selv om man altsaa mener, at det er en stor Sum, synes jeg dog ikke, at man af den Grund kan modsætte sig Forslaget.

Der kunde spørges, om man ikke kunde tænke sig andre Maader at yde denne Hædersgave paa end just ved at udbetale